Lietas Nr. C30771716
Lietas arhīva Nr. C-7717-16/19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 22.novembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā: tiesnese S.Dolniece
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 6.oktobrī tiesā saņemts prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Maza apmēra prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 15janvārī prasītājai ar atbildētāju piedzima meita /pers. C/, savukārt 2010.gada 30.janvārī piedzima dēls /pers. D/. Prasītāja norāda, ka nedzīvo kopā ar atbildētāju, neskatoties uz to, ka abiem ar atbildētāju ir viena deklarētā dzīvesvietas adrese. Atbildētājs bērnu uzturēšanā nepiedalās, nesniedz finansiālo atbalstu.

Prasītāja maza apmēra prasību pamato ar Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 1., 28.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" un 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu". Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 111 EUR ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 92,50 EUR ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; kā arī ņemot vērā bērnu intereses noteikt, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas, nosakot, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

2016.gada 31.oktobrī tiesā tika saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros atbildētājs norāda, ka prasību atzīst pilnā apmērā.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma $250.^{2\,5}$ panta pirmo daļu, civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2016.gada 1.novembrī, nosūtot pusēm paziņojumu par lietas izskatīšanu.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Ar Rīgas Ziemeļu Dzimtsarakstu nodaļas 2010.gada 3.februārī izsniegtās dzimšanas apliecības Nr. LVAC0312329 kopiju ap liecinās, ka nepilngadīgā /pers. D/, dzimis 2010.gada 30.janvārī, tēvs ir atbildētājs /pers. B/.

Ar Rīgas Vidzemes priekšpilsētas Dzimtsarakstu nodaļas 2008.gada 22.janvārī izsniegtās dzimšanas apliecības Nr. LVAC0230875 kopiju apliecinās, ka nepilngadīgās /pers. C/, dzimušas 2008.gada 15.janvārī, tēvs ir atbildētājs /pers. B/.

Lietā nepastāv strīds, ka bērni dzīvo pie prasītājas un prasītāja veic bērnu ikdienas aprūpi un uzraudzību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193.panta piekto daļu, ja atbildētājs pilnībā atzinis prasību, sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta otrajā daļā ir noteikts, ka visām darbībām attiecībā uz bērnu neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts vai pašvaldību institūcijas, sabiedriskās organizācijas vai citas fiziskās un juridiskās personas, kā arī tiesas un citas tiesībaizsardzības iestādes, prioritāri ir jānodrošina bērna tiesības un intereses. Bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes (Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa un 24.panta otrā daļa).

Saskaņā Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Saskaņā ar minētā panta otro daļu pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Saskaņā ar minētā panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" – katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā-katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu", kas stājās spēkā 2016.gada 1.janvārī, minimālās mēneša darba algas apmērs normālā darba laika ietvaros no 2016.gada 1.janvāra ir 370 EUR.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa ir jānodrošina savam bērniem līdz bērna septiņu gadu vecuma – 92,50 EUR mēnesī, bet no bērna septiņu gadu vecuma līdz bērnu pilngadībai – 111 EUR.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ievērojot, ka /pers. D/, dzimis 2010.gada 30.janvārī, minimālā uzturlīdzekļu summa, kas

atbildētājam jānodrošina sava dēla uzturam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai ir 92,50 EUR mēnesī; savukārt no /pers. D/ 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadībai tie ir 111,00 EUR mēnesī.

Savukārt meitai /pers. C/, dzimusi 2008.gada 15.janvārī, minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam ir jānodrošina savas meitas /pers. C/ uzturam līdz meitas pilngadībai ir 111,00 EUR mēnesī.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to, tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi 2016.gada 6.oktobri.

Atbilstoši Civillikuma 177.pantam uzturlīdzekļu termiņš ir nosakāms līdz bērna pilngadībai. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 72.panta noteikumiem spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus ir pilngadīgām rīcībspējīgām personām. Līdz ar to pilngadīgajām rīcībspējīgām personām pašām rodas rīcībspēja un tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā, savukārt vecākiem prasības tiesības un tiesības saņemt bērnam pienākošos uzturlīdzekļus savā labā izbeidzas ar bērna pilngadību.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka prasītājas interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka nekā Ministru kabineta noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs atbilstoši bērna vecumam.

Tādejādi tiesa atzīst, ka prasītājas prasība ir apmierināma pilnībā, līdz ar ko no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. D/, dzimis 2010.gada 30.janvārī, uzturam ik mēnesi 92,50 EUR, sākot no 2016.gada 6.oktobri, līdz bērna septiņu gadu vecuma sasniegšanai, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktos minimālos uzturlīdzekļus atbilstoši bērna vecumam; savukārt no /pers. D/ septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadībai 111,00 EUR, sākot no 2016.gada 18.jūlija, līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktos minimālos uzturlīdzekļus atbilstoši bērna vecumam; tāpat arī no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. C/, dzimusi 2008.gada 15.janvārī, uzturam ik mēnesi 111 EUR, sākot no 2016.gada 6.oktobra, līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktos minimālos uzturlīdzekļus atbilstoši bērna vecumam.

Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai.

Prasītāja ir pieteikusi prasījumu, ar kuru lūdz tiesu noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Tiesa, atzīst, ka konkrētajā gadījumā, ņemot vērā, ka spriedums skar bērna intereses, kuras atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantam vienmēr ir prioritāras, savukārt atbildētājs uzturlīdzekļu maksājumus nav veicis, tiesa atzīst, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam ir izpildāms nekavējoši.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, ņemot vērā, ka prasītāja no valsts nodevas samaksas par prasības celšanu par uzturlīdzekļu piedziņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu ir atbrīvota, no atbildētāja piedzenama valsts nodeva valsts labā 366,30 EUR apmērā pie uzturlīdzekļu piedziņas un saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu un trešo daļu tiesas izdevumi ir arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi, t.i. 4,70 EUR apmērā.

Kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par piedziņu valsts labā – 10 (desmit) dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 35.panta pirmās daļas 6.punktu, 42.panta pirmo daļu, 97.pantu, 193.pantu, 195.pantu un 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam uzturlīdzekļus no prasības celšanas dienas, tas ir, 2016.gada 6.oktobra, līdz bērna septiņu gadu vecuma sasniegšanai 92,50 EUR (deviņdesmit divi *euro* 50 centi) mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktos minimālos uzturlīdzekļus atbilstoši bērna vecumam, savukārt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, septiņu gadu vecuma līdz bērna pilngadībai 111 EUR (viens simts vienpadsmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktos minimālos uzturlīdzekļus atbilstoši bērna vecumam

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam uzturlīdzekļus no prasības celšanas dienas, tas ir, 2016.gada 6.oktobra, līdz bērna pilngadībai 111 EUR (viens simts vienpadsmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktos minimālos uzturlīdzekļus atbilstoši bērna vecumam.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama /pers. A/, personas kods /personas kods/, norādītajā kontā PNS Nr./konts/.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu, izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu par uzturlīdzekļu piedziņu 366,30 EUR (trīs simts sešdesmit seši *euro* un 30 centi) apmērā. Par labu valstij valsts nodevu iemaksāt: saņēmējs Valsts kase, reģistrācijas numurs 90000050138, konta numurs LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, iesniedzot tiesā dokumentu, kas apliecina valsts nodevas samaksu, sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (četri *euro* un 70 centi) apmērā. Par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus iemaksāt: saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, klasifikācijas kods 21499, iesniedzot tiesā dokumentu, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu, sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, no sprieduma sastādīšanas dienas, tas ir 2016.gada 22.novembra.

Tiesnese S.Dolniece